

Korach's Rebellion Against Torah Authority

(1) במדבר פרשת קרח פרק טז

(ג) וַיִּקְהָלוּ עַל־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם רַב־לְכֶם פִּי כָל־הָעֵדָה כָּל־יְדֵי יִשְׂרָאֵל וּבְתוֹכָם יִקְנֹךְ וּמִדּוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ עַל־קְהַל יִקְנֹךְ:

(לא) וַיְהִי כִּכְלֹתוֹ לְדַבֵּר אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וּתְבַקֶּעַ הָאֲדָמָה אֲשֶׁר תַּחְתֵּיהֶם: (לב) וּתִפְתַּח הָאָרֶץ אֶת־פִּיהָ וּתִבְלַע אֹתָם וְאֶת־כַּתְּמֵיהֶם וְאֶת כָּל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר לָקְרַח וְאֶת כָּל־הַכּוֹזֵשׁ: (לג) וַיִּרְדּוּ הֵם וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם חַיִּים שְׂאֵלָה וּתְכַסּוּ עֲלֵיהֶם הָאָרֶץ וַיֹּאבְדוּ מִתּוֹךְ הַקְּהָל: (לד) וְכָל־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵיהֶם נָסוּ לְקֹלָם פִּי אֲמָרוּ פֹּתִיבְלַעְנוּ הָאָרֶץ: (לה) וְאִשׁ יִצְחָר מֵאֵת יִקְנֹךְ וּתֹאכַל אֶת הַחֲמֻשִּׁים וּמֵאֲתִים אִישׁ מִקְרִיבֵי הַקְּטֹרֶת:

(2) משנה מסכת אבות פרק ה משנה ו

עשרה דברים נבראו בערב שבת בין השמשות ואלו הן פי הארץ ופי הבאר ופי האתון והקשת והמן והמטה והשמיר והכתב והמכתב והלווחות ויש אומרים אף המזיקין וקבורתו של משה ואילו של אברהם אבינו ויש אומרים אף צבת בצבת עשויה.

(3) רש"י במדבר פרשת קרח פרק טז פסוק ו

זאת עשו קחו לכם מחתות - מה ראה לומר להם כך, אמר להם בדרכי הגוים יש נימוסים הרבה וכומרים הרבה ואין כולם מתקבצים בבית אחד, אנו אין לנו אלא ה' אחד, ארון אחד ותורה אחת ומזבח אחד וכהן גדול אחד ואתם מאתים וחמישים איש מבקשים כהונה גדולה, אף אני רוצה בכך, הא לכם תשמיש חביב מכל, היא הקטרת החביבה מכל הקרבנות וסם המות נתון בתוכו שבו נשרפו נדב ואביהוא, לפיכך התרה בהם והיה האיש אשר יבחר ה' הוא הקדוש, כבר הוא בקדושתו. וכי אין אנו יודעים שמי ישיבחר הוא הקדוש, אלא אמר להם משה הריני אומר לכם שלא תתחייבו, מי שיבחר בו יצא חי, וכולכם אובדים.

(4) פסוקים מקבילים

פ' שמיני	פ' קרח
וַיִּקְחוּ בְנֵי־אַהֲרֹן נֹדֵב וְאַבְיָהוּא אִישׁ מִחֶתְתוֹ וַיִּתְּנוּ בָהֶן אֵשׁ וַיִּשְׂחֹוּ אִישׁ מִחֶתְתוֹ וַיִּתְּנוּ עֲלֵיהֶם אֵשׁ וַיִּשְׂחֹוּ עֲלֵיהֶם קְטֹרֶת וַיִּשְׂחֹוּ עֲלֵיהֶם קְטֹרֶת	
וּתִצָּא אֵשׁ מִלִּפְנֵי יִקְנֹךְ וּתֹאכַל אוֹתָם וַיִּמְתּוּ לִפְנֵי יִקְנֹךְ	וְאִשׁ יִצְחָר מֵאֵת יִקְנֹךְ וּתֹאכַל אֶת הַחֲמֻשִּׁים וּמֵאֲתִים אִישׁ מִקְרִיבֵי הַקְּטֹרֶת
בְּקִרְבֵי אֲקֻשׁ	כִּי קִדְשׁוּ

(5) רבי חיים ויטל, "שער הגלגולים", הקדמה לג

אחר כך באו נדב ואביהוא מצד הטוב של קין, וזו"ס הבכור נדב ואביהוא, והקשו בזוהר בפרשת אחרי מות, דהיל"ל ואלעזר בתוספות וא"ו, אך הענין לרמוז, כי קין בכורו של אדם הראשון, והנה הבכור הזה שהיה בכור הא' שקדם בעולם שהיה קין, הנה הוא נתגלגל בנדב ואביהוא אבל אלעזר ואיתמר הם משרש א', ולכן לא נזכר תוספת וא"ו באלעזר, שלא להחבירו עם נדב ואביהוא. ואמנם נדב היתה רוחו לבד מבחינת קין, וזו"ס פסוק ורוח נדיבה תסמכני. אבל נפשו היתה משרש זקנו, עמינדב אבי אלישבע אמו, ולקח ממנו שלשה אותיותיו האחרונות, והם נדב. אבל אביהוא, היו נפשו ורוהו מן קין, ולכן נקרא אביהוא, לרמוז כי כל בחינותיו הם מן קין, שנטל נפש אדם עצמו, הנקרא אב לכל העולם, וזהו אביהוא, כי הנה הוא עצמו בחי' אדם אבי כל העולם. וזו"ס אנחנו טמאים לנפש אדם, כי נדב ואביהוא, הם נפש אדה"ר ממש. האמנם לפי שנדב לא היה בו מבחי' נפש אדם, רק חלק הרוח שבו בלבד, משא"כ באביהוא שכל חלקיו היו מנפש אדם, לכן אמר לנפש אדם, ולא אמר לנפשות אדם בלשון רבים, כי עיקר נפש אדם הוא באביהוא לבדו. והנה אביהוא נמשך משרש נחשון אחי אמו, כי גם הוא משרש קין הנקרא נפש, ולפי שעיקר אחיזת זוהמת נחש באדה"ר, היא בנפש דעשיה כנו"ל, לכן נקרא נחשון ע"ש הנחש. והענין הוא, כי הנחש העליון, מסיר ומסלק ב' המוחין דנוקבא שהם ב' פעמים אור אור, כמבואר אצלנו בכונת ואהבת את ה' אלהיך, והם בגימטריא נחשון, להורות, כי נחשון במעשיו הטובים, החזירים בנוקבא. וכאשר עוד נתגלגל בישי אבי דוד, אז נתקן לגמרי בחי' קין, ולכן נקרא נחש, כמ"ש הפסוק אשר בא אל אביגיל בת נחש, ואמרו רז"ל בת מי שמת בעטיו של נהט, לרמוז כי ישי גמר להתקן כל זוהמת הנחש, שנתערבה בנפש זו של קין. אך עכ"ז מת בעטיו של נחש, בחטאו של אדם. ואז בישי נשלם לגמרי יותר מנחשון. ונחזור לענין נדב ואביהוא, כי הנה להיותם בחי' נפש הנקראת עשיה, נתאחז בהם זוהמת הנחש, וחטאו במעשה הקטרת, ונענשו ומתו. והנה אליהו הנביא שהוא פינחס, היא נפש זיהרא עילאה דאדם, ולכן נתעברו בו נפש נדב ואביהוא במעשה זמרי, כי גם הם נפש אדם מצד נפש דעשיה כנו"ל. ואמנם אלו לא חטאו ישראל במעשה העגל, היתה זוהמת הנחש נפסקת לגמרי כנודע. ואע"פ שנדב ואביהוא היו חוטאים במעשה הקטרת, היה מספיק להם שימותו בלבד, אבל כיון שחטאו ישראל בעגל, גרמו להחזיר דבוק זוהמת הנחש בנפש אדם, ואז נשרפו נדב ואביהוא ולא הספיק במה שימותו מבלי שריפה. וזהו טעם ואחזיקם כל בית ישראל יבכו את השריפה, כי חטא ישראל בעגל גרמו השריפה הזאת של נפש אדה"ר, אב לכל העולם, ולכן כל ישראל כלם יבכו את השריפה. וזהו טעם היות נדב ואביהוא שקולים ככל ישראל, ושקולים כמשה ואהרן, כי הנה הם נפש אדה"ר עצמו כנזכר. וכאשר נתעברו בפנחס, אז כתיב זכר נא מי הוא נקי אבד, כנזכר בזוהר פרשת פנחס והענין הוא, כי נדב ואביהוא שהם ר"ת נ"א, והם משרש קין אותיות נק"י, לא נאבדו, כי נתעברו בפנחס, כי גם הוא

מקין, וכשחטא פנחס במעשה דבת יפתח כנז"ל בדרוש שקדם, נסתלקו ממנו עבור נדב ואביהוא, והלכו בשמואל הנביא. ודע, כי קרח בן יצהר, הוא מבחי' הרוח של קין מצד הרע שלו, כמו שנתבאר בפסוקים, ויקח קרח וע"ש, כי נתלבש זה הרוח הרע של קין בו, ולכן היה מקטרג להבל אחיו שהוא מרע"ה. משא"כ יתרו, כי גם הוא מן קין, כמש"ה וחבר הקיני נפרד מקין, אלא שהוא מבחי' הטוב של קין, ולכן נתן את צפורה בתו למשה, והטיב עמו, והאכילו לחם. משא"כ בקרח שהיה מצד הרע של קין כנזכר. וקרח חשב, כי בו יתוקן קין הבכור, ולכן נתגבר על משה שהוא הבל, וטעה בזה, כי אין תקון קין בקרח, לפי שהוא מצד הרע שבו, אלא בזרע היוצא ממנו, והוא שמואל הנביא, שהוא מצד הטוב של קין. וז"ש רז"ל קורח ניבא ולא ידע, כי ראה אש יוצאה מאמתו, והבן זה. וז"ס וירא את הקיני, כי קני הוא קין, ושמואל הוא מן קין. ונרמז בתיבת אוי מי יחיה משמו אל אותיות משמואל, פירוש, כי למעלה אמר וירא את עמלק וכו', שהוא מצד הרע של קין, כמו שנתבאר במקומו, ואמר כי אוי לו לעמלק כשיבא שמואל, שהוא אשר זרז לשאול על מלחמת עמלק, שנאמר וישסף שמואל את אגג.

6 פסוקים מקבילים

פ' קרח	פ' בראשית
וַיִּחַר לְמֹשֶׁה מְאֹד וַיֹּאמֶר אֶל־יִקְנֹק אֶל־תַּפָּן אֶל־מִנְחָתָם	וְאֶל־קִיָּן וְאֶל־מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה
אִם־בְּרִיאָה יִבְרָא יִקְנֹק וּפְצָתָהּ הָאֲדָמָה אֶת־פִּיהָ וּבִלְעָה אֶתָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר לָקָם וַיִּרְדּוּ חַיִּים שְׂאֵלָה וַיִּדְעָתָם פִּי נֶאֱצַו הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֶת־יִקְנֹק:	וַעֲתָה אָרוּר אַתָּה מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר פָּצְתָהּ אֶת־פִּיהָ לְקַחַת אֶת־דַּמִּי אֲחִיָּה מִיָּדְךָ:

7 במדבר פרשת קרח פרק יז

(א) וַיְדַבֵּר יִקְנֹק אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: (ב) אָמַר אֶל־אֱלֹעָזָר בֶּן־אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן וַיִּרְם אֶת־הַמַּחֲתָת מִבֵּין הַשְּׂרָפָה וְאֶת־הָאֵשׁ זָרַה־הַקְּלָאָה כִּי קִדְּשׁוּ: (ג) אֵת מַחֲתוֹת הַחֹטְאִים הָאֵלֶּה בְּנִפְשָׁתָם וְעָשׂוּ אֹתָם רְקָעֵי פָחִים צְפוּי לְמַזְבֵּחַ כִּי־הִקְרִיבָם לִפְנֵי־יִקְנֹק וַיִּקְדָּשׁוּ וַיְהִי לְאוֹת לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל: (ד) וַיִּקַּח אֱלֹעָזָר הַכֹּהֵן אֵת מַחֲתוֹת הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר הִקְרִיבוּ הַשְּׂרָפִים וַיִּרְקְעוּם צְפוּי לְמַזְבֵּחַ: (ה) זָכְרוּן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־יִקְרַב אִישׁ זָר אֲשֶׁר לֹא מִזְרַע אֶהֱרֹן הוּא לְהִקְטִיר קִטְרֹת לִפְנֵי יִקְנֹק וְלֹא־יִהְיֶה קִקְרַח וְכַעֲדָתוֹ פְּאֲשֶׁר דִּבֶּר יִקְנֹק בְּיַד־מֹשֶׁה לֹא:

8 מדרש תנחומא (בובר) פרשת קרח

[ד] ויקח קרח. מה כתיב למעלה מן הענין, דבר אל בני ישראל [ואמרת אליהם] ועשו להם ציצית (במדבר טו לח). א"ל קרח למשה רבינו, משה טלית שכולה תכלת, מהו שתהא פטורה מן הציצית, א"ל משה חייבת בציצית, א"ל קרח טלית שכולה תכלת אינה פוטרת עצמה, וארבעה חוטין פוטרין אותה, בית שמלא ספרים, מהו שיהא פטור מן המזוזה, א"ל חייב במזוזה, א"ל כל התורה כולה רע"ה פרשיות יש בה, ואינן פוטרות את הבית, ושתי פרשיות שבמזוזה פוטרות את הבית, א"ל דברים אלו לא נצטוו עליהם, אלא מלבך את בודאם, הדה הוא דכתיב ויקח קרח.

9 רש"י בראשית פרשת בראשית פרק ד פסוק ג

מפרי האדמה - מן הגרוע, ויש אגדה שאומרת זרע פשתן היה.

10 רש"י ויקרא פרשת שמיני פרק י

(ב) ותצא אש - רבי אליעזר אומר לא מתו בני אהרן אלא על ידי שהורו הלכה בפני משה רבן. רבי ישמעאל אומר שתויי יין נכנסו למקדש, תדע שאחר מיתתן הזהיר הנותרים שלא יכנסו שתויי יין למקדש. משל למלך, שהיה לו בן בית וכו', כדאיתא בויקרא רבה.

11 רמב"ם הלכות ממרים פרק ג

הלכה ד אבל זקן ממרא האמור בתורה הוא חכם אחד מחכמי ישראל שיש בידו קבלה ודן ומורה בדברי תורה כמו שידונו ויורו כל חכמי ישראל שבאת לו מחלוקת בדין מן הדינים עם בית דין הגדול, ולא חזר לדבריהם אלא חלק עליהם והורה לעשות שלא כהוראתן, גזרה עליו תורה מיתה ומתודה ויש לו חלק לעולם הבא, אף על פי שהוא דן והן דנים הוא קבל והם קבלו הרי התורה חלקה להם כבוד, ואם רצו בית דין למחול על כבודן ולהניחו אינן יכולין כדי שלא ירבו מחלוקת בישראל. **הלכה ה** אין זקן ממרא חייב מיתה עד שיהא חכם שהגיע להוראה סמוך בסנהדרין ויחלוק על בית דין בדבר שזדונו כרת ושגגתו חטאת או בתפילין ויורה לעשות כהוראתו, או יעשה הוא על פי הוראתו ויחלוק עליהן והן יושבין בלשכת הגזית, אבל אם היה תלמיד שלא הגיע להוראה והורה לעשות פטור, שנאמר כי יפלא ממך דבר למשפט מי שלא יפלא ממנו אלא דבר מופלא.

12 תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף קי עמוד א - עמוד ב

אמר רבה בר בר חנה: זימנא חדא הוה קאזלינא באורחא, אמר לי הווא טייעא: תא ואחוי לך בלועי דקרח. אזיל חזא תרי בזעי דהוה קא נפק קיטרא מנייהו. שקל גבבא דעמרא, אמשייה מיא, ואותביה בריש רומחיה ואחלפיה התם, איחרך. אמר לי: אצית מה שמעת. ושמעית דהו קאמרי הכי: משה ותורתו אמת, והן בדאים. אמר ליה: כל תלתין יומין מהדרא להו גיהנם כבשר בתוך קלחת, ואמרי הכי: משה ותורתו אמת והן בדאים.